

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 139
van **TINE SOENS**
datum: 27 november 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Hoger onderwijs - Kleine en unieke opleidingen

In het verleden, en het meest recent in januari 2017, wisselde de minister met de leden van de commissie Onderwijs van gedachten over het profiel en de weerbaarheid van kleine en unieke opleidingen aan de faculteit Letteren van de KU Leuven. Dit steeds naar aanleiding van vragen om uitleg over opleidingen die dreigden te verdwijnen door wel financiële problemen bij die faculteit dan wel door te weinig studenten om de opleiding in stand te houden.

De minister stelde vooreerst dat ze niet geneigd was het intern allocatiemodel van de onderwijsinstellingen ter discussie te stellen, maar na enkele reacties van de meerderheid en oppositie verklaarde ze het volgende: "Ik ga zeker akkoord. We waren hier net ook over aan het discussiëren. Als je niet alloceert, zou je op termijn alle kleintjes eruit kunnen halen, maar sommige kleintjes zijn dan weer bijzonder interessant voor het wetenschappelijk onderzoek. Ik zit er ook wat mee gewrongen, hoor. Maar als je te zwaar alloceert, ga je ook de vrijheid heel erg inperken. Ik ga er nog eens diep over nadenken."

Ondertussen laten de meest recente inschrijvingsaantallen voor deze unieke opleidingen opnieuw een daling van het aantal studenten zien en wordt de situatie door betrokken personeelsleden omschreven als "killing them softly", waarbij ze ervaren dat ook het voortbestaan van hun discipline in het Vlaamse hoger onderwijs in het gedrang komt.

1. Heeft de minister, in opvolging van haar toezegging om "er nog eens diep over na te denken" nieuwe pistes ontdekt om het voortbestaan van deze unieke opleidingen te verzekeren? Zo ja, welke? Graag enige toelichting.
2. Is er met de universiteiten recent overleg geweest over de situatie van deze opleidingen? Heeft de minister de bekommernissen van de leden van het Vlaams Parlement aangekaart bij de betrokken universiteiten?
3. Teneinde beter inzicht te krijgen in deze evoluties had ik graag informatie over de instroom en de doorstroom van studenten in deze opleidingen verkregen.
 - a) Wat is voor de opleidingen bachelor in de taal en regiostudies: sinologie, bachelor in de taal en regiostudies: japanologie, bachelor in de taal en regiostudies: arabistiek, bachelor in de taal en regiostudies: slavistiek, bachelor in de taal en regiostudies: oude nabije oosten, bachelor in de musicologie, bachelor in de archeologie het aantal generatiestudenten dat de laatste vijf jaar inschreef voor deze opleiding? Graag een overzicht per opleiding per jaar.

- b) Wat is voor de opleidingen bachelor in de taal en regiostudies: sinologie, bachelor in de taal en regiostudies: japanologie, bachelor in de taal en regiostudies: arabistiek, bachelor in de taal en regiostudies: slavistiek, bachelor in de taal en regiostudies: oude nabije oosten, bachelor in de musicologie, bachelor in de archeologie het aantal trajectstarters dat de laatste vijf jaar inschreef voor deze opleiding? Graag een overzicht per opleiding per jaar.
- c) Wat is voor de opleidingen bachelor in de taal en regiostudies: sinologie, bachelor in de taal en regiostudies: japanologie, bachelor in de taal en regiostudies: arabistiek, bachelor in de taal en regiostudies: slavistiek, bachelor in de taal en regiostudies: oude nabije oosten, bachelor in de musicologie, bachelor in de archeologie het studierendement van generatiestudenten per jaar? Graag een overzicht per opleiding per jaar.
- d) Wat is voor de opleidingen bachelor in de taal en regiostudies: sinologie, bachelor in de taal en regiostudies: japanologie, bachelor in de taal en regiostudies: arabistiek, bachelor in de taal en regiostudies: slavistiek, bachelor in de taal en regiostudies: oude nabije oosten, bachelor in de musicologie, bachelor in de archeologie het studierendement van trajectstarters per jaar? Graag een overzicht per opleiding per jaar.
- e) Wat is voor de opleidingen bachelor in de taal en regiostudies: sinologie, bachelor in de taal en regiostudies: japanologie, bachelor in de taal en regiostudies: arabistiek, bachelor in de taal en regiostudies: slavistiek, bachelor in de taal en regiostudies: oude nabije oosten, bachelor in de musicologie, bachelor in de archeologie het studierendement van niet-generatiestudenten per jaar? Graag een overzicht per opleiding per jaar, alsook het absolute aantal studenten.
- f) Wat is voor de opleidingen bachelor in de taal en regiostudies: sinologie, bachelor in de taal en regiostudies: japanologie, bachelor in de taal en regiostudies: arabistiek, bachelor in de taal en regiostudies: slavistiek, bachelor in de taal en regiostudies: oude nabije oosten, bachelor in de musicologie, bachelor in de archeologie het studierendement van niet-trajectstarters per jaar? Graag een overzicht per opleiding per jaar, alsook het absolute aantal studenten
- g) Wat is voor de opleidingen bachelor in de taal en regiostudies: sinologie, bachelor in de taal en regiostudies: japanologie, bachelor in de taal en regiostudies: arabistiek, bachelor in de taal en regiostudies: slavistiek, bachelor in de taal en regiostudies: oude nabije oosten, bachelor in de musicologie, bachelor in de archeologie de drop-out van trajectstarters per jaar? Graag een overzicht per opleiding per academiejaar waarin de opleiding aangevat werd, voor alle jaren waarvoor de gegevens beschikbaar zijn.

ANTWOORD

op vraag nr. 139 van 27 november 2017

van **TINE SOENS**

1. De thematiek van de interne allocatiemodellen van de hogeronderwijsinstellingen kwam recent nog ter sprake bij de bespreking van de beleidsbrief in de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement. Daar heb ik gesteld dat één van de uitgangspunten van een enveloppefinanciering is dat de instellingen de autonomie hebben om een eigen allocatiemodel uit te werken. Dat impliceert ook dat middelen verschoven kunnen worden tussen opleidingen, en er dus interne solidariteitsmechanismen kunnen spelen. De autonomie om dat te doen, is een cruciaal onderdeel van het instellingsbeleid, omdat je als instelling wordt geconfronteerd met zaken die wel een verschil maken aan de kostenkant, maar niet aan de inkomstenzijde (bijvoorbeeld de mate waarin men studenten samen les kan laten volgen of schommelingen in studentenaantallen). Die mate van detail kan de overheid nooit vatten in een financieringsmechanisme, en het zou instellingen bovendien eerder belemmeren dan bevrijden. Dit geldt a fortiori voor kleine opleidingen, waarvan de studentenaantallen per definitie onderhevig zijn aan relatieve schommelingen, en de financiering nooit kan worden gehandhaafd zonder dat deze opleidingen ingebed zijn in een groter geheel.
2. Ik heb deze concrete situatie nog niet verder besproken met de betrokken universiteiten. Specifiek met betrekking tot kwetsbare opleidingen met een bijzondere meerwaarde die onder druk staan is in het verleden vanuit het Vlaams-Nederlands rectorenoverleg de piste van de "orchidee-opleidingen" geïnitieerd. De bedoeling was hier om te bekijken welke samenwerking en synergie met Nederland mogelijk zijn met betrekking tot de kleinere, kwetsbare en unieke talenopleidingen, temeer omdat de Nederlandse universiteiten hier met eenzelfde problematiek en zorg worden geconfronteerd. Ik zal bij de VLIR navragen wat de stand van zaken is in dit dossier.
3. Tabblad 1 van de bijlage geeft informatie over het aantal actieve inschrijvingen in de gevraagde opleidingen en het studierendement van deze inschrijvingen. Tabblad 2 geeft de drop-out cijfers weer in deze opleidingen. Omwille van de privacy van de studenten wordt er geen informatie gegeven over het studierendement of over de drop-out van minder dan 5 studenten. De veelal lage aantallen laten niet toe om algemene conclusies te trekken.

Tabel 1 van tabblad 1 geeft voor iedere gevraagde opleiding het aantal actieve inschrijvingen weer in een diplomacontract, en het studierendement van deze inschrijvingen. De gegevens zijn opgesplitst naar generatiestudenten en niet generatiestudenten. Voor het academiejaar 2016-2017 zijn er enkel gegevens over inschrijvingen beschikbaar omdat de data van dit academiejaar nog niet gevalideerd zijn.

Tabel 2 geeft per gevraagde opleiding het aantal trajectstarters weer per academiejaar van start van het traject. We geven hier het aantal trajectstarters vanaf academiejaar 2008-2009, omdat deze als basis dienen voor het berekenen van de drop-out op tabblad 2. Het maken van gegevens over het studierendement van trajectstarters (en niet trajectstarters) neemt veel tijd in beslag. Dit is dan ook niet mogelijk binnen het bestek van de schriftelijke vraag. In het kader van de

monitoring van de studievoortgang, waarvoor de analyses op cijfergegevens gepland staan in het 2018, zullen we het studierendement van trajectstarters in het eerste jaar wel meenemen.

De drop-out gegevens op tabblad 2 zijn enkel beschikbaar tot en met het academiejaar 2014-2015.

BIJLAGE

Overzicht